

SFS 1999:1309

Utkom från trycket
den 27 december 1999

Lag om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden;

utfärdad den 16 december 1999.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² följande.

Tillämpningsområde och definitioner

1 § Denna lag gäller för anmälan och godkännande av system för avveckling av förpliktelser att betala eller att leverera finansiella instrument (avvecklingssystem) på finansmarknaden.

2 § I denna lag avses med

administratör: ett företag som är ansvarigt för verksamheten i ett avvecklingssystem; företaget anses som deltagare i systemet,

anmält avvecklingssystem: ett avvecklingssystem som en stat inom EES har anmält till Europeiska kommissionen eller till Eftas övervakningsmyndighet,

central värdepappersförvarare: ett företag som har auktorisation att kontoföra finansiella instrument i avstämningsregister enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,

clearingorganisation: ett företag som har tillstånd att bedriva clearingverksamhet enligt lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet,

EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

kollektivt obeståndsförfarande: konkurs, företagsrekonstruktion eller annat därmed jämförbart förfarande.

Godkännande av avvecklingssystem

3 § På ansökan av administratören får Finansinspektionen efter samråd med Riksbanken godkänna avvecklingssystem enligt denna lag. Riksbanken får driva avvecklingssystem utan Finansinspektionens godkännande.

4 § Ett avvecklingssystem skall ha en administratör.

Administratör i ett avvecklingssystem får vara:

¹ Prop. 1999/2000:18, bet. 1999/2000:FiU12, rskr. 1999/2000:102.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998 om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper (EGT L 166, 11.6.1998 s. 45 Celex 398L0026).

1. clearingorganisation,
2. central värdepappersförvarare,
3. företag med tillstånd enligt 1 kap. 2 § bankrörelselagen (1987:617), samt
4. företag med tillstånd enligt 1 kap. 3 § första stycket 1, 2 eller 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

5 § Ett avvecklingssystem skall ha tre eller flera deltagare förutom administratören. Det skall ha tillfredsställande gemensamma regler och standardiserade arrangemang för att utföra överföringsuppdrag samt regler som anger att svensk lag skall vara tillämplig på systemet.

6 § Ett avvecklingssystem som uppfyller kraven i 5 och 8 §§ samt administreras av en clearingorganisation eller en central värdepappersförvarare skall godkännas.

7 § Ett avvecklingssystem som uppfyller kraven i 5 och 8 §§ samt administreras av ett företag med tillstånd enligt 1 kap. 2 § bankrörelselagen (1987:617) eller enligt 1 kap. 3 § första stycket 1, 2 eller 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse skall endast godkännas om det finns särskilda skäl och systemet tillgodoser de säkerhetskrav som är förenade med verksamheten samt är organiserat på ett sådant sätt att deltagarnas ekonomiska ställning i systemet kan överblickas. Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl skall systemets betydelse för den finansiella stabiliteten beaktas.

För godkännande enligt första stycket krävs vidare att administratören redovisar en plan för verksamheten. I planen skall de huvudsakliga risker som är förenade med verksamheten beskrivas liksom hur dessa risker skall hanteras (riskhanteringsplan).

Deltagare i avvecklingssystem

8 § Deltagare i ett avvecklingssystem får vara:

1. Riksbanken och andra centralbanker,
2. Riksgäldskontoret och utländska offentliga institutioner som i sitt hemland driver verksamhet som är jämförbar med kontorets,
3. clearingorganisationer,
4. centrala värdepappersförvarare,
5. företag som har tillstånd enligt 1 kap. 2 § bankrörelselagen (1987:617),
6. företag som har tillstånd enligt 1 kap. 3 § första stycket lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,
7. utländska företag som i hemlandet driver sådan verksamhet som avses i 3–6, samt
8. annan juridisk person som för egen räkning avvecklar förpliktelser att leverera finansiella instrument i systemet.

Utländska företag som avses i första stycket 7 skall i hemlandet stå under betryggande tillsyn av en myndighet eller något annat behörigt organ.

9 § Finansinspektionen skall anmäla godkända avvecklingssystem och på begäran av Riksbanken avvecklingssystem som drivs av banken till Europeiska kommissionen.

Upplysning om deltagande i avvecklingssystem

10 § En deltagare i ett anmält avvecklingssystem är skyldig att till var och en som har ett berättigat affärsmässigt intresse lämna upplysningar om i vilka system deltagaren deltar och de huvudsakliga bestämmelserna för dessa systems verksamhet.

Underrättelse om konkurs eller företagsrekonstruktion

11 § När Finansinspektionen har fått underrättelse om ett konkursbeslut eller ett beslut om företagsrekonstruktion avseende en deltagare i ett anmält avvecklingssystem, skall inspektionen omedelbart underrätta den eller de myndigheter som respektive stat inom EES anmält till Europeiska kommissionen eller till Eftas övervakningsmyndighet som behörig mottagare av en sådan underrättelse.

Tillämplig lag

12 § Om ett kollektivt obeståndsförfarande inleds mot en deltagare i ett anmält avvecklingssystem, gäller för den deltagarens rättigheter och skyldigheter i systemet den lag som enligt systemets regler skall tillämpas.

Överföringsuppdrag

13 § Även om ett kollektivt obeståndsförfarande har inletts mot en deltagare i ett anmält avvecklingssystem gäller ett överföringsuppdrag mot tredje man, om det har införts i systemet innan beslutet om förfarandet meddelades.

Ett överföringsuppdrag får inte återkallas av en deltagare i ett anmält avvecklingssystem eller av en tredje man efter den tidpunkt som anges i de regler som gäller för systemet.

Tillsyn m.m.

14 § Finansinspektionen övervakar efterlevnaden av denna lag. I fråga om tillsynen gäller vad som är föreskrivet i de lagar som reglerar institutens verksamhet, om inte annat följer av denna lag.

Administratören av ett godkänt avvecklingssystem skall anmäla till Finansinspektionen vilka som är deltagare i systemet och omedelbart underrätta inspektionen om varje förändring av deltagarkretsen samt förändringar i övrigt av betydelse för systemets funktion.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen, får meddela närmare föreskrifter om

1. vad en ansökan om godkännande av ett avvecklingssystem skall innehålla och
2. skyldighet för administratören att lämna inspektionen nödvändiga upplysningar om verksamheten.

15 § För prövning av en ansökan om godkännande enligt denna lag skall sökanden betala avgift enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar. Om Finansinspektionen för bedömning av en viss fråga vid prövningen eller annars med anledning av förändringar av betydelse för systemets funktion behöver anlita någon med särskild fackkunskap, skall kostnaden för detta betalas av administratören.

16 § Godkännande av ett avvecklingssystem skall återkallas av Finansinspektionen om

1. administratörens tillstånd för clearingverksamhet enligt lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet eller auktorisation som central värdepappersförvarare enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument har återkallats,

2. administratörens tillstånd enligt 1 kap. 2 § bankrörelselagen (1987:617) eller enligt 1 kap. 3 § första stycket 1, 2 eller 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse har återkallats, eller

3. avvecklingssystemet inte längre uppfyller kraven i denna lag.

Finansinspektionen skall omedelbart underrätta Europeiska kommissionen samt Eftas övervakningsmyndighet om återkallelsen.

Om det är tillräckligt får inspektionen i de fall som anges i första stycket 3 meddela varning i stället för att återkalla godkännandet.

17 § Beslut som Finansinspektionen meddelar i ärende enligt 3 och 16 §§ får överklagas hos kammarrätten.

Andra beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas hos länsrätten. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223). Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten av länsrättens beslut.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om återkallelse enligt 16 § skall gälla omedelbart.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

2. Frågor om godkännande av avvecklingssystem får prövas före ikraftträdandet. Ett beslut i en sådan fråga skall gälla tidigast från ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

BOSSE RINGHOLM
(Finansdepartementet)